

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Litografie II.

Kód modulu

82-m-4/AD10

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

(odborný) teoreticko–praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

Komplexní úloha

Litografie 2

Obory vzdělání - poznámky

- 82-41-M/05 Grafický design

Délka modulu (počet hodin)

12

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

- absolvování modulu Litografie I.

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je znalost práce s grafickými pomůckami určenými pro litografii a rozšíření znalostí grafické techniky litografie se zaměřením na barevný tisk. Žák se seznámí s technologií přípravy, principem tisku a tvorbou barevného litografického listu.

Po absolvování modulu žák vytvoří litografický barevný list na zvolené téma.

Očekávané výsledky učení

Žák:

- charakterizuje litografii
- pracuje s grafickými pomůckami určenými pro litografii
- využívá základní znalosti týkající se principu a technologie barevné litografie
- vytvoří barevný litografický list na základě vlastního návrhu
- prezentuje svou tvorbu

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Obsahové okruhy vzdělání:

1. Charakteristika litografie

- uplatnění litografie

2. Princip barevného litografického tisku

- broušení litografického kamene, broušení a příprava pro tisk. Použití brusiva různé zrnitosti. Měření kamene v průběhu broušení kovovým pravítkem tak, aby byl absolutně rovný. Po ukončení tisku první barvy odstranění kresby a její odleptání směsí arabské gumy a slabé kyseliny dusičné
- použití brusiva různé stupně zrnitosti
- kresba na kámen mastnými křídami, tužkami nebo tuží
- zaprášení kresby talekem, aplikace arabské gumy, setření gázou
- vymývání terpentýnem a naválení barvy. Použití ofsetové barvy s přidáním magnesia, nebo kukuřičného škrobu na zkrácení
- konstantní vlhčení kamene
- po naválení barvy kámen sušení a následné přiložení papíru a ochranné folie
- pro vícebarevný tisk z jednoho litografického kamene je třeba zhotovit na kameni značky špendlíkem a totožné na potiskovaném papíru již při tisku první barvy
- při tisku musí být vždy papír položen do značek v kameni
- stlačení lisu
- vytištění první barvy litografického listu
- následné mytí kamene vodou a odmaštění octem ředěným vlažnou vodou na 4%, nutné důkladné vymytí octového roztoku
- namalování kresby tištěné druhou barvu pomocí štětce a mýdla
- naválení barvy
- napasování papíru do značek v kameni
- stlačení lisu
- vytištění druhé barvy litografického listu
- následné mytí kamene vodou a odmaštění octem ředěným vlažnou vodou na 4%, nutné důkladné vymytí octového roztoku.

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení: ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

Metody slovní:

- monologické výklady - vysvětlování, výklad - odborný výklad s prezentací

Metody názorně demonstrační:

- pozorování, předvádění - ukázky technologického postupu grafické techniky barevné litografie, seznámení s výtvarnými a výrazovými možnostmi

Metody dovednostně praktické:

- vytváření dovedností, hodnocená samostatná práce
- grafické a výtvarné činnosti - tvorba barevného litografického listu

Specifikace samostatná grafické práce:

- vytvoření barevného litografického listu dle vlastního návrhu

Učební činnosti žáků:

- učí se používat technologii tvorby barevného litografického listu
- získává praktické dovednosti nezbytné pro tvorbu barevného litografického listu
- získané teoretické vědomosti aplikuje na konkrétní praktické zadání
- prezentuje výsledky své tvorby před spolužáky

Zařazení do učebního plánu, ročník

3.ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Praktická forma zkoušení

- vypracování samostatné práce žáků - tvorba litografického barevného listu na zvolené téma grafické práce na dané téma
- barevná litografie na téma zvolené žákem
- tvorba barevného litografického listu
- domácí úkol (vytvoření návrhů pro barevný litografický list)
- prezentace své tvorby před spolužáky

V rámci výuky jsou ověřovány především praktické dovednosti formou samostatné práce.

Ověřované okruhy:

- charakteristika litografie
- princip barevného litografického tisku

Kritéria hodnocení

prospěl – neprospěl

- 1 – žák výborně vysvětlí a obhájí své grafické postupy, odevzdané práce jsou na vysoké úrovni, lze z nich vyčíst výrazný autorský přístup
- 2 – žák velmi dobře vysvětlí a obhájí své grafické postupy, odevzdané práce jsou na chvalitebné úrovni, lze z nich vyčíst autorský přístup
- 3 – žák dobře vysvětlí a obhájí své grafické postupy, odevzdané práce jsou na dobré úrovni, lze z nich vyčíst průměrný autorský přístup
- 4 – žák dostatečně vysvětlí a obhájí své grafické postupy, odevzdané práce jsou na velmi nízké úrovni, projevují se podprůměrným autorským přístupem
- hranice úspěšnosti zkoušky – žák není schopen dostatečně vysvětlit a obhájit své grafické postupy, odevzdané práce jsou na velmi nízké úrovni, bez známek autorského přístupu

Pro splnění modulu ho musí žák absolvovat s maximální absencí do 20 %.

Doporučená literatura

RAMBOUSEK, Jan. Litografie a ofset. Pražské nakladatelství V. Poláčka, 1948, 240 s.

MARCO, Jindřich. O grafice. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1981. 502 s. ISBN 23-028-81

KREJČA, Aleš. Techniky grafického umění. Praha: Artia, 1981. 203 s. ISBN 37-008-81

KREJČA, Aleš. Grafické techniky. Aventinum, 1995. 206 s. ISBN 80-85277-48-4

SMITH, Ray. Encyklopedie výtvarných technik a materiálů. - 3. vyd. Slovart, 2013. 384 s. ISBN 978-80-7391-482-0.

Poznámky

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jan Hák. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.